

Cirkulärnr: 2002:103  
Diariernr: 2002/2393  
Handläggare: Sven Hammarstedt  
Sektion/Enhet: Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet  
Externmedverkan: Christer Hjert, KommunLex AB  
Datum: 2002-11-14  
Mottagare: Kommunstyrelsen  
Kommunchef  
Säkerhets- och beredskapssamordnare  
Räddningsnämnd  
Räddningstjänstförbund  
Rubrik: Ny lag om extraordinära händelser i fredstid

*Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet  
Sven Hammarstedt*

2002-11-14

Kommunstyrelsen  
Kommunchef  
Säkerhets- och beredskapssamordnare  
Räddningsnämnd, Räddningstjänstförbund

## **Ny lag om extraordinära händelser i fredstid**

Den 1 januari 2003 träder lagen om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting i kraft. Lagen har sin bakgrund i en skrivelse från Svenska Kommunförbundet till regeringen den 21 maj 1999. I skrivelsen begärde Svenska Kommunförbundet att de lagändringar skulle vidtas som behövdes för att kommunernas kompetens och befogenhet vid extraordinära händelser skulle klarläggas.

Regeringen beslutade den 10 maj 2001 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av och lämna förslag till de lagändringar som behövs för kommunernas och landstingens beslutsfattande vid extraordinära händelser i samhället i fred (dir. 2001:40). Utredaren överlämnade i december 2001 sitt slutbetänkande Extraordinära händelser i kommuner och landsting (SOU 2001:105).

Efter remissbehandling av utredningens förslag lade regeringen fram prop. 2001/02:184 Extraordinära händelser i kommuner och landsting för riksdagen. Propositionen innehöll bl.a. förslag till ny lag om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting.

I konstitutionsutskottets betänkande 2002/03:KU11 tillstyrkte utskottet regeringens förslag.

I beslut den 13 november 2002 antog riksdagen lagen om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting.

Den nya lagen utgör ett led i den pågående reformeringen av samhällets krishanteringssystem. Bland de viktigaste nyheterna i lagen återfinns följande:

- En ny lag om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting träder ikraft den 1 januari 2003. Lagen utgör en del av ett helt nytt krishanteringssystem.
- Fullmäktige måste tillsätta en krisledningsnämnd eller i stället för att inrätta en sådan besluta att kommun- eller landstingsstyrelsen eller någon annan befintlig nämnd ska utgöra krisledningsnämnd.
- De uppgifter som krisledningsnämnden har att fullgöra ska framgå av nämndens reglemente.
- Krisledningsnämnden får i samband med en extraordinär händelse, inom ramen för sitt reglemente, överta beslutanderätt i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till just denna extraordinära händelses omfattning och art.
- Fullmäktige ska för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hanteringen av extraordinära händelser.
- I varje nämnds verksamhetsansvar ligger att företa någon form av risk- och sårbarhetsanalys som underlag för hela verksamheten i kommunen eller landstinget.
- Även kommunalförbunden måste ingå i planeringen för extraordinära händelser i kommuner och landsting.
- Även förhållandet mellan å ena sidan kommunen eller landstinget och å andra sidan bland annat företag och entreprenörer ska ingå i planeringen. Den roll som dessa aktörer ska ha vid en extraordinär händelse måste därför regleras i avtal.
- Det krävs en samordning av kommunens krishanteringsplanering även om de olika planerna som finns på området i olika avseenden skiljer sig åt i fråga om räddningstjänstplan, plan för extraordinära händelser och olika planer enligt lagen om civilt försvar.
- Det är viktigt att man skapar väl fungerande former för informationsredovisningen från krisledningsnämnden till fullmäktige
- Lagen om extraordinära händelser öppnar möjligheter att lämna bistånd till andra kommuner och landsting och till enskilda personer.
- För krisledningsnämndens eventuella utlämnande av information gäller den sekretess som skulle ha gällt i den ordinarie nämnden.

Den nya lagen innebär att kommunerna får ytterligare uppgifter att fullgöra och det leder därmed även till ökade kostnader. Svenska Kommunförbundet räknar med att förhandlingar med staten angående ersättning till kommunen enligt finansieringsprincipen liksom omförhandling av nuvarande överens-

kommelse med staten angående ersättning för kommunernas beredskapsförberedelser kommer att inledas inom kort.

För ytterligare information om den nya lagen hänvisas till Svenska Kommunförbundets skrift "Kommunledningen i stormens öga – information om ett nytt krishanteringssystem" vilken finns tillgänglig inom kort.

Kontaktperson på Kommunförbundet är Sven Hammarstedt, Sektionen för socialtjänst, skydd och säkerhet, tfn 08-452 74 41,  
[sven.hammarstedt@svekom.se](mailto:sven.hammarstedt@svekom.se) .

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET  
Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet

Anita Sundin

Sven Hammarstedt